

EEN BUITENGEWOON MUZIKAAL OOR.

Onder dit opschrift komt in *La Nature* eene mededeeling voor, geteekend D. H., die ik belangrijk genoeg vind om haar onzen lezers in haar geheel over te vertellen.

Zij betreft een meisje wiens oor, wat aangaat de bepaling van de waarde en de onderlinge betrekking der tonen, op buitengewone wijze begaafd is. Zij is nu ongeveer zeven jaar oud; maar wat zij nu vermag, dat vermocht zij eigenlijk al op haar vierde jaar en het is juist dit wat zoo bijzonder verrassend is.

Geheel bij toeval ontdekten de ouders van YVONNE BORDERON hare vroegtijdige begaafdheid. Eens, toen de kat op de piano wilde springen, die, om redenen welke later zullen blijken, altijd zuiver was gestemd, zette zij een poot op een toets; dadelijk riep YVONNE, die in de kamer speelde: »de kat speelt een *fies*«; wel te verstaan, zij heeft in haar muzikale omgeving het noten-a-b-c reeds geleerd, zoodat zij kent wat wij de taal der muziek zullen noemen. Haar vader, zekerheid willende hebben omtrent de juistheid van hare waardeering en zijn oor niet vertrouwend, hoewel hij zelf een goed musicus is, slaat, zelf de *fies* aan, en waarlijk dit is de noot, die de kat »gespeeld« heeft. Dit was de eerste aanwijzing van het gemak en de zekerheid, zoowel als van de snelheid, waarmede dit kind de waarde der noten schatte.

Sla een kristallen glas aan en dadelijk zegt dit wonderkind zonder eenig bedenken u, dat het *si-b-mol* geeft. Met even groote juistheid en even oogenblikkelijk noemt zij u den toon van den hoorn van een automobiel of een fiets, van een electrische schel, van een fluit van een locomotief en van de kerkklokken. Ook geeft de klank van een toon haar even weinig moeite als zijn hoogte. Eens, nadat wij haar eenige harmonische tonen op de viool, op de fluit en op

de hautbois, als gewoonlijk, onmiddellijk hadden hooren benoemen, nam haar vader een contrabas met vier snaren en sloeg de vierde aan. YVONNE vertaalde dadelijk den toon: »*re bé mol*«, zei ze. Dat verwonderde ons en wij meenden dat zij zich vergiste, omdat gewoonlijk mi de toon is van de vierde snaar van een contrabas. Maar toen men de stemming van de contrabas naging, door vergelijking met de zuiver gestemde piano, bleek het dat die niet zuiver was. Het oor van het kind had dit bemerkt en had den waren toon zonder fout tot haar bewustzijn gebracht. En het is waarlijk wonderlijk het oor van een kind van dezen leeftijd dezen *ré bé mol* te zien herkennen, niettegenstaande die zoo laag ligt.

Als de moeder van ons wonderkind met een niet bijzonder langzaam tempo een aria speelt, zal YVONNE met de maat meê alle noten noemen, waarbij men dan niet behoeft te vreezen om plotseling over te gaan van de laagste tot de hoogste toonen. Wij hebben voor haar accoorden gespeeld, die ver van elkander lagen en steeds wist zij die onmiddellijk te ontleden, daarbij de noten, die ze samenstelden, met een verrassende nauwkeurigheid en zekerheid op noemende. Als iemand zingen gaat, die niet bijzonder zeker is van de zuiverheid der tonen die hij hooren laat, dan zal het kind hem met een schaterlach in 't gezang vallen met de opmerking dat, b.v., zijn *b-mol* altijd te laag is. Haar moeder wilde haar eens bedotten, sloeg sterk een do-kruis aan op de piano en benoemde die »*sol*«. YVONNE kwam naar haar toe en zeide de wenkbrauw fronsend: »*Petite mère, ce n'est pas bien de mentir.*«

Dit zeggen karakteriseert den indruk, dien een noot op haar maakt: men vergist zich niet, men liegt als men een toon niet naar hare ware waarde benoemt. Als zij met luider stem een accoord ontleeft dat gij haar voorzingt, dan staaft zij een feit.

Het is het waar gevoel voor de betrekkelijke waarde der tonen dat haar tot gids strekt, zonder dat zij overigens zich daarvan bewust is. In haar oor heeft zij, als grondslag van hare beoordeeling, de *la* van de piano in het huis harer ouders, die talentvolle toonkunstenaars zijn. Brengt men haar ergens waar de piano over haar geheel te laag is gestemd, dan zal zij, als gij haar eenigen toon of accoord voorspeelt, eenige minuten noodig hebben om zich te huis te gevoelen in de verhoudingen met de te laag gelegen basis; klaarblijkelijk geeft het haar den indruk dat die piano »*jokt*«. Maar spoedig daarna stelt zij zich met de nieuwe piano op gelijken voet en antwoordt op de haar gestelde vragen met de haar eigen onbevangenheid. Daarbij moeten wij nog opmerken dat dit onderscheidingsvermogen bij haar niet vermindert al is zij weken buiten,

waar zij muziek maakt noch hoort, en zich geheel geeft aan de spelen van haar leeftijd.

Wij willen nog bij deze gelegenheid een feit op den voorgrond stellen, dat niet van belang ontbloomt is. Zij heeft niets wat zweemt naar ziekelijkheid of overdreven ontwikkeling; zoowel uit een verstandelijk als uit een fysiek oogpunt beschouwd, is haar gestel in volkomen evenwicht; zij heeft een helder verstand, een opgeruimd humeur en speelt als een kind tusschen hare muzikale oefeningen in. De muziek vermoeit haar niet, zij houdt er van en toch is zij geen hartstochtelijk muziek-liefhebber. Zij speelt vrij goed piano, de *Lettre à Elise* van Beethoven, en op de viool geeft zij de *Berceuse* van Jocelyn aardig weêr; zij leest vlug, speelt nauwkeurig, onthoudt gemakkelijk, maar zij improviseert niet en zij zal het groote publiek niet in verrukking brengen door muzikale acrobatische toeren. Wat haar kenmerkt is een buitengewoon ontwikkeld gehoor.

Ten slotte nog dit: atavisme moet hier zeer sterk in 't spel zijn. Haar vader speelt zeer goed viool, haar moeder is een zeer bekend en begeerd piano-onderwijzeres, en haar moeders vader, de heer RITTBERGER, is een uitmuntend violist.

V. D. V.
